

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง “การสังเคราะห์งานวิจัยงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมอาญา” ใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบสถานะองค์ความรู้ (Status of Knowledge) ของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมศึกษาจาก วิทยานิพนธ์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ในระหว่างปี พ.ศ. 2529-2549 จำนวน 298 เรื่อง จากนั้นจึงใช้ “คำสำคัญ” (keywords) จำนวน 4 คำ คือ สวัสดิการสังคม (Social Welfare) สังคมสงเคราะห์ (Social Work) บริการสังคม (Social Services) และสงเคราะห์ เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกวิทยานิพนธ์ได้วิทยานิพนธ์จำนวน 63 เรื่อง โดยใช้กรอบการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี (Meta theory) วิธีวิทยาการวิจัย (Meta method) และผลการศึกษา (Meta data analysis) ของ Deborah L. Finfgeld

ข้อค้นพบด้านแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ในงานกระบวนการยุติธรรมพบว่า ส่วนใหญ่ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud ทฤษฎีการปรับตัว แนวคิดเกี่ยวกับการสงเคราะห์หลังปล่อย การพิทักษ์สิทธิประโยชน์ การปฏิบัติงานสหวิชาชีพ ทฤษฎีทางอาชญาวิทยา แนวคิดเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ทฤษฎีโครงสร้างทางสังคม ทฤษฎีการควบคุม และแนวคิดการทารุณกรรมเด็ก ซึ่งเห็นถึงการให้ความสำคัญกับการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ และวิธีการปฏิบัติกับกลุ่มเป้าหมายในด้านวิธีวิทยาการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ร้อยละ 84.1 และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ ของลิเคิท (Likert scale) เป็นส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติพรรณนามากที่สุด ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร้อยละ 11.0 พบว่าการเก็บข้อมูลนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสัมภาษณ์ไม่เป็นทางการ (Informal Interview) โดยมากเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) และข้อค้นพบด้านผลการศึกษาพบว่า ผู้วิจัยสามารถทำการวิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับทั้งกระบวนการวิจัยและแนวคิด ทฤษฎีเป็นไปตามกรอบที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งในงานวิทยานิพนธ์เชิงคุณภาพก็เช่นเดียวกันสามารถนำเสนอข้อค้นพบใหม่ สถานะองค์ความรู้ของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมทั้งหมดที่ได้ทำการศึกษาไม่ว่าจะเป็นวิจัยทั้งเชิงสำรวจ เชิงคุณภาพก็ตาม

พบว่า สถานะองค์ความรู้ยังคงหยุดนิ่ง เนื่องจากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้น มีลักษณะซ้ำซ้อนและเป็นการศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎีเดิมตามกระบวนการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม มีดังนี้ (1) การสร้างองค์ความรู้ใหม่ในปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมนั้น ควรสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในรูปแบบอื่น ๆ อาทิ วิจัยเชิงทดลอง แต่การวิจัยเชิงทดลองนี้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องมีความระมัดระวังในประเด็นจริยธรรม ที่เกี่ยวเนื่องโครงสร้างเชิงอำนาจกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการยุติธรรมที่โครงสร้างเชิงอำนาจมีลักษณะค่อนข้างแข็งตัว (2) ควรขยายการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์องค์ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม ให้ครอบคลุมสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและกำหนดคำสำคัญ (Keywords) ที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม หรือทำการสังเคราะห์องค์ความรู้ในงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมตามหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม (3) คุณสมบัติของผู้วิจัยในการทำการสังเคราะห์องค์ความรู้ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ต่าง ๆ ที่จะทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามจรรยาบรรณนักวิจัยข้อที่ 3 เพราะการสังเคราะห์งานวิจัยนั้นจำเป็นต้องทำการวิพากษ์สิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่พบเจอจากงานวิจัย

Abstract

The research titled "A Synthesis of Research in Social Work in Criminal Justice" has its objective to synthesize status of knowledge in social work in criminal justice. This research synthesized 298 graduate theses relating to the topic, submitted to the faculty of social administration, Thammasat University, during BE. 2529 to BE. 2549. By using keywords "social welfare", "social work", "social service", "aid" to select the sampling which were included 63 theses. The research design was a qualitative one using Deborah L. Finfgeld's model analyzing meta theory, meta method and meta data analysis.

It was found that Maslow's hierarchical theory of motivation, psychoanalytic and adaptation theory were used most to frame the studies, as well as approaches of assistance parolee, human right protection and interdisciplinary approaches, concerned criminal justice, the rights of the child and child abuse, social structure and control theory. For research methodology, it was found that there were both quantitative research and qualitative one. However, most studies were survey ones (84.1 percent) using the questionnaires (Likert's rating scale) as research tool. For qualitative research, participant observation, informal interview, in-depth interview and analytic induction were used. For meta data analysis, it was found that researchers followed through their research design and methods accurately. Status of knowledge in social work in criminal justice was found to be still due to replication of the conceptual framework and research methodology.

Suggestions for conducting further studies included :

1. Building new knowledge from social work practice in criminal justice by experimental research which must pay attention to ethics due to rigid power structure with those sampling in criminal justice institutions.
2. Further synthesis of research in social work in criminal justice should include other forms of studies and should expand more keywords in criminal justice.

3. According to code of ethics, the qualification of the researcher who should conduct a synthesis of knowledge should be knowledgeable both theories and research methodologies.